

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
DÖRDÜNCÜ DAİRE	2000	1044	1999	2832	31/12/2010

KARAR METNİ

GİDER KAYDINA ESAS ALINAN BELGELERİN GEREĞİ YANSITMADIĞI YOLUNDA BİR TESPİT YAPILMADAN BELGE DÜZENİNE UYGUN OLMAMASI NEDENİYLE GİDER KAYDININ KABUL EDİLMEMESİNİN MÜMKÜN OLMADIĞI HK.<

Temyiz Eden : ... Limited Şirketi

Vekili : Av. ...

Karşı Taraf : ... Vergi Dairesi Başkanlığı

İstemin Özeti : Konfeksiyon ürünleri imalatı ve ihracatı faaliyetinde bulunan davacı şirketin 1997 yılı işlemlerinin incelenmesi sonucu reklamasyon giderlerinin tevsik edici belgelere dayanmaması nedeniyle gider yazılması kabul edilmeyerek adına ikmalen gelir (stopaj) vergisi salınmış, fon payı hesaplanıp, ağır kusur cezası kesilmiştir. ... Vergi Mahkemesinin ... günlü ve ... sayılı kararıyla; yurt dışındaki alıcı firmaların göndermiş olduğu belgelere dayanılarak reklamasyon adı altında gider yazılmış ise de, bu belgelere göre gider yazılabilmesi için belgelerin kanunen kabul edilebilir belge niteliğinde olmasının gerektiği, gerek inceleme elemanına ve gerekse mahkemelerine bu giderlere ait ödemelerin yapıldığını gösterir belgelerin de ibraz edilmemesi karşısında yapılan vergilemenin yasal olduğu, ikmalen ve re'sen salınan vergiler üzerinden fon hesaplamayacağı ve ceza kesilemeyeceği gerekçesiyle davanın kısmen reddine karar verilmiştir. Davacı şirket, yabancı firma ile aralarındaki sözlü anlaşma uyarınca gönderilen faturaların gerçeği yansıttığını ileri sürerek kararın bozulmasını istemektedir.

Savunmanın Özeti : Yasal dayanaktan yoksun bulunan temyiz isteminin reddi gerektiği yolundadır.

Danıştay Savcısı Anıl Genç'in Düşüncesi : Konfeksiyon ürünleri imalatı ve ihracatı işi ile uğraşan yükümlü kurumun 1996 yılı işlemlerinin incelenmesi sonucu yapılan ihracat nedeniyle ortaya çıkan reklamasyon giderlerinin tevsik edici belgeye dayanmaması nedeniyle gider yazılması kabul edilmiyerek bulunan matrah farkı üzerinden yapılan tarhiyata karşı açılan davada Mahkemece vergi aslının onanmasına, fon payının kaldırılmasına karar verilmiş olup, karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Reklamasyon, bir malın satılmasından sonra bu malın evsafa uygun olmadığına anlaşılması halinde malın yenisi ile değiştirilmesi veya mal bedelinin bir kısmının ödenmemesi veya ödenmiş ise geri istenmesidir.

Uyuşmazlık konusu olayda da, yapılan ihracat sonucu yurt dışı firmanın reklamasyon bedeli kesmesi üzerine davacı kurum tarafından kesilen miktar yıl sonu hesaplarına gider olarak kaydedilmiştir.

Vergi Usul Kanununun 227. maddesi hükmü uyarınca bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki zorunlu olup yine aynı kanunda kayıtların tevsiki için kullanılması zorunlu olan belgeler tek tek sayılmıştır.

Davacı kurum tarafından yapılan gider kaydına esas alınan alıcı firmaların yazıları Vergi Usul Kanununda belirtilen belge türlerinden olmamakla beraber bu belgelerin içeriğinin gerçeği yansıtmadığı yolunda bir tesbit yapılmamış, sadece belge düzenine uygun olmadığı için kabul edilmemiştir.

Ekonomik gelişme halinde olan ülkemizde ihracatın artırabilmesi için ihracatçı firmaların yurtdışında reklam hizmeti, komisyon ve reklamasyon giderleri yapmaları normal ve mutad olup bu ödemelerin her zaman Vergi Usul Kanununda belirtilen türde belgelerle tevsikinin mümkün olmadığı bilinen bir gerçektir.

Vergi Usul Kanununun 3/B maddesi uyarınca vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu

olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esas olduğu, 134. maddesinde de vergi incelemesinden maksadın ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, sağlamak ve tesbit etmek olduğu hükme bağlanmış olup, reklamasyon giderlerinin yapılmadığı saptanmadan sadece şekil noksanlığından hareketle matrah farkı bulunması olayın gerçek mahiyetine ve vergi incelemesinin amacına aykırıdır.

Konfeksiyon emtiasının imal, satış ve pazarlamasındaki özellikler dikkate alındığında, reklamasyon bedeli kesintisinin alıcı firmalar tarafından düzenlenen belgeler esas alınarak gider kaydında kanuna aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin kabulü ile mahkeme kararının bozulması, gerekeceği düşünülmektedir.

Tetkik Hakimi Süheyla Ohri'nin Düşüncesi : Davacı şirketçe, gider kaydına esas alınan belgeler inceleme elemanınca belge düzenine uymaması nedeniyle gider kaydı kabul edilmemiş ise de, reklamasyon giderlerinin yapılmadığı saptanmadan gider kabul edilmemesinde isabet görülmediğinden temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dördüncü Dairesince gereği görüldü:

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13 üncü maddesinde kurumlar vergisinin, birinci maddede yazılı mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş olup, Gelir Vergisi Kanunu'nun 38 inci maddesinde ise, bilanço esasına göre ticari kazancın; teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu ve ticari kazancın bu yolla tespiti sırasında Gelir Vergisi Kanunu'nun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı belirtilmiştir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40 ncı maddesinin 1 inci fıkrasında da, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerle, 3 üncü fıkrasında açıklanan işle ilgili olmak şartıyla, mukavelenameye veya ilama veya kanun emrine istinaden ödenen zarar ziyan ve tazminatların ticari kazançtan indirilebileceği öngörülmüştür.

Reklamasyon gideri olarak isimlendirilen ödemeler, ihraç edilen ürünlerin, istenen nitelikleri taşımaması, sipariş koşullarına uymaması, siparişlerin belirlenen sürelerde karşılanamaması gibi çeşitli nedenlerle yapılan geri ödemelerden veya ödenmeyeceği bildirilen tutardan kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu tutarın, yukarıda sözü edilen hükümler uyarınca, ilgili kuru açısından gider niteliğini taşıdığı ve hasılatından indirileceğinin kabulü zorunludur. Davacı şirket tarafından üretilen tekstil ürünleri yurt dışına ihraç edilmiş, bu ürünlerin bir kısmının uygun olmaması nedeniyle reklamasyon giderleri adı altında bir kısım ödemeler indirilmiştir. İnceleme elemanınca söz konusu belgelerin Vergi Usul Kanunu hükümlerine uymadığından giderleri tevsik eder nitelikte bir belge olarak kabul edilmemiştir.

Olayda, yurt dışındaki firma tarafından düzenlenen belgenin Türk mevzuatına uygun nitelikler taşımasını beklemek mümkün değildir. Burada önemli olan husus reklamasyon giderinin gerçekleştiği, yükümlünün iyi niyeti ve belgeleme için gerekli gayreti göstermiş olmasıdır. Dolayısıyla belgeleme konusunda olumsuz tespitler olmadığı sürece, sektörün önemi ve özellikleri ile belgeleme konusundaki güçlükler dikkate alınarak sonuca ulaşılmalıdır.

Bu durumda, davacı şirket tarafından yapılan gider kaydına esas alınan belgelerin gerçeği yansıtmadığı yolunda bir tespit yapılmaksızın sadece belge düzenine uygun olmaması nedeniyle gider kaydının kabul edilmemesinde ve bu nedenle yapılan tarhiyata karşı açılan davayı reddeden mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacı şirket temyiz isteminin kabulüyle, ... Vergi Mahkemesinin ... günlü ve ... sayılı kararının bozulmasına, 21.3.2000 gününde oybirliğiyle karar verildi.

BŞ/ÖEK